

EXCURSIÓ Á MONCADA.

4 Febrer 1877.

A dos quarts de nou del mati, reunits en dit poble los Srs. President Fiter, Arabia, Canibell, y Ambrós, Secretari, als quals se juntaren després los Srs. Torras, Mitjans, y Ambrós (Ramon), s' obrí la sessió.

.
Suspesa pera anar á verificar la excursió, fou tornada á obrir á dos quarts de quatre de la tarde, dihent lo Sr. President que Moncada tenia tres ermitas, conegudas ab los noms de Nostra Senyora de Moncada, de Casa Cuyás, y de Nostra Senyora de las Feixas. Aquesta última apareix ser la més antigua, y estava situada en lo terme de Sant Iscle parroquia de Santa Victoria, de la qual era ermitá en 1716, Joan Sanmiquel.

Respecte de la ermita de Casa Cuyás, que tampoch existeix avuy en día, digué lo Sr. Ecónomo que formava part del extens patrimoni de la dita familia, senyora de gran part del Plá de Moncada; més que de resultas d' un famo-

síssim plet que ha durat mes de 150 anys, que tot just acaba de fallarse, s' han venut y escampat totes las propietats y edificis que 'l componian y entre ells una gran casa palau y la indicada ermita.

En molts dels papers y documents, qual inspecció facilità galantment dit Sr. Ecónomo, se parla d' un famós ermità «En Joan Cabaner, tossut en tal grau, que haventse negat á pagar los delmes á que estava obligat, lo Rector de las Feixas, en 15 de setembre de 1780, l' excomunicá sens que per aixó se donés per vensut ni acabessen las questions.» Dita excomunió es en castellá, mentres que tots los altres documents de la meteixa qüestió están escrits en catalá.

També 's pogué veure en la portada d' un llibre *Index de Testaments de l' any 1581 á 1650—tomo 1.er* una nota en la que 's fá constar que la Parroquia de Sant Pere de Reixach, fou cremada durant la guerra de 1651, refugiantse 'l Rector á la torre de Moncada, y que malgrat del molt compte que tenian d' amagar los documents en una cova, fóren trovats y cremats en la meteixa época.

Relatá també lo Sr. Ecónomo que prop del Castell se trobaren armas molt antigues, y que, per vergonya dels que estiman los recorts històrichs, foren dadas pera jugar á la canalla. Dit senyor feu un donatiu d' una cullera antiga y d' un objecte semblant á una bala de pedrer.

A dos quarts de duas de la tarde se dirigiren los excursionistas á la cova de Na Guilleuma..... Dins la cova á voltas ab prou feynas davan pas esculpturadas rocas desprenentse com penjats cortinatjes que la má dels segles ha brodat; en altres punts lo pas s' engrandia pera deixarlos arribar al fons d' ahont, si s' alsa la vista, sembla la volta com alta arcada que 's pert en la boyra. Parlant d' aqueix

llech exposà lo Sr. President los insegurs datos que se 'n tenen. Feu la historia dels Moncadas; impugnà una tradició dels nou barons de la Fama y digué que la expedició havia tingut més importancia científica que artistica, puix que solsament s' havia tret:

Copia de duas finestras gòticas d' una casa particular, per los Srs. Arabia y Canibell.

MONCADA.—FINESTRA D' UNA CASA PARTICULAR.

Dibuix de D. Frederich J. Garriga, de un croquis de D. Eudalt Canibell.

Vista de la montanya de Moncada desde la riera de Ripollet, per lo Sr. Fiter.

.....

(Extracte del acta firmada per los Srs. President y Secretari 1.er de la Associació.)